

నాటి జన హక్కులు

ప్రపంచములో ప్రతివస్తువునూ చేసే అవలంకనను బట్టి దాని మంచి - చెడులు కన్పడుతూ వుంటాయిని పెద్దల అభిప్రాయం అంటే చెడవారికి చెడగానూ, మంచివారికి మంచిగానూ కనపడునని కూడా మరొక సదభిప్రాయం. ధర్మరాజుకు ప్రజలంతా మంచివాడుగానే కన్పించాడు. ఇక దుర్మోధుడికి సరేవరి. అంత ధూర్జలులాగానే కనిపించారట. భోజనహోటల్లూ అసలంతానే ప్రతివారు దాని అసౌధతనూ, అసహ్యమైన వంటలనూ, వారి దురాచరణలనూ ఆలోచిస్తూ, ఆయ్యో! పాపం హోటలు భోజనమా! అంటూ అంతేగానీ దానిలో మంచి ఎంతవరకూ ఉన్నదో ఆలోచించారు.

నా రాలోచించకపోతే ఎవరైనా చెప్పే సయినా వివాలిగా! నేను ఆలోచించి చెప్తున్నాను వివండి. నా భోజనహోటల్లో కాదాపు చాలామంది భోజనం చేస్తున్నారు. అంతా విసుగుకొంటూ తింటే అదేమయినా వంటపడుతూ! ఒకాయన ఆహారం విసరే తి సర్వర్ మొఖాన విసరికొట్టాడు. ఎందుకయ్యా అంటే, భోజనంలో ఒక పెద్ద వెంట్రుక కన్పించిందట. అది చిన్నదైనా ఫర్వాలేదట! దొంగతనమంటే పెద్దయినా చిన్నదియినా ఒకటే! వెంట్రుకలు వెళ్లడం కొరకు మందులు రాచుకొని, మంగలి ఎక్కడ వెంట్రుకలు మొలలంటా క తిరిస్తాడో వని తహతహలాడుతూ—మిషనో వదు, కలెరలో డోరము చెయ్యమని ప్రజలొక ప్రక్క మొర పెడూంటే, వెంట్రుకల విలువలు ఆయన కేమి తెలుసుంది? 'విసుగ చచ్చినా బ్రతికినా వెయ్యి రూపాయ' లన్నట్లు, వెంట్రుకవున్నా, పూడినా చాలా విలువకలది. వెంట్రుకలు ఎలాటి ఎరువను పున్నా? సరే యిక వెంట్రుకలను గురించి చెప్పకొంటూపోతే చాలావుంది.

వెంట్రుక మాత్రానికే ఇంత రధినా? హోటలు వారెన్ని మంచిపనులు చేస్తున్నారో చూడండి.

భోజనం చాలా ఆలస్యంగా వడ్డిసారని ఒకాయన అంటాడు. పూర్వము చిన్నచిన్న కౌసులనుండి మనము శుగువుతూ వచ్చాము. భోజనమును బాగా సమితి మింగవలయును.

భోజనము లాలాజలముతో బాగుగా కలిపిన గానీ జీర్ణకోశములో త్వరగా జీర్ణముకాదని. బాగా పరిగత్తి అలసిన వ్యక్తి-రెండు నూడు చెంబునీళ్ళు ఒకసారి త్రాగితే విచిత్రమంది? అదెగతి పడుతుంది. ఆకలెక్కువయి కంకాగుకంకాగుగా మువలమిద మువల

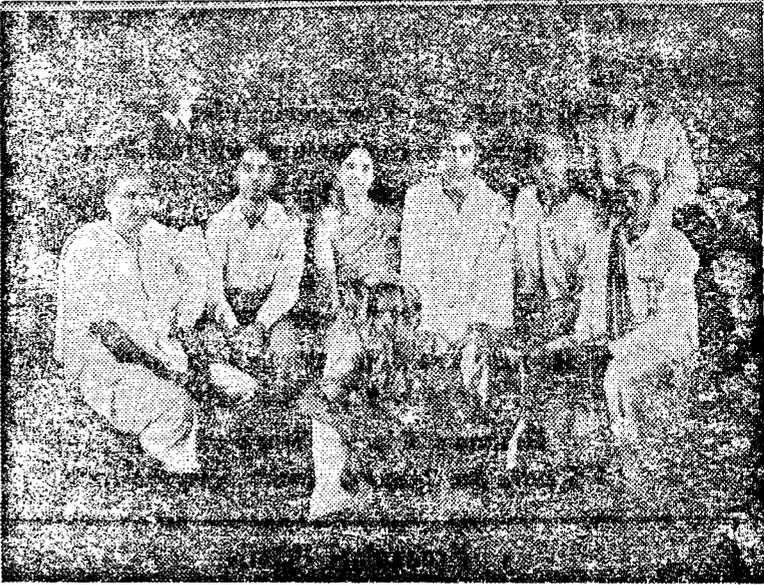
అమ్మలల్లక్ష్మీనారాయణ

మింగేవాడికతికూడా. అంతే మనకు చాలాచాలా ప్రోత్సాహములు గురుకొస్తాం టయే భోజనం చేసేటప్పుడు. ఈ అన్ని కాంజాలవల్లా భోజనం చాలా నెమ్మదిగా, తీరికగా, జాగ్రత్తగా వడ్డిస్తారు. అంతేగానీ త్వరగా వడించకే విమీకాదు తెలుసా!

మరొకాయన అన్నంమిద సున్నపులేట చల్లారని ఫిర్యాదు చేస్తాడు. ఇంకా ఏదో అంటాడు. ఎన్నని సహిం చేది. నిజంగా మంచికి చెప్పినా విసకపోతే ఎలాగ చెప్పండి. ఆ ఫిర్యాదుచేసిన పెద్దమనిషి ఎవ

రంటారా! శోజుకు కాదాపు ఆయన తినే కిల్లిలమొత్తంలో సున్నం కలిపితే విసడుంటుంది. ఇంత సున్నం తినగాలేనిది, కొంచెం లేట చలివ అన్నం తింటే ఏం? సున్నంలో 'కాలియం' ఉంటుంది. అనే మన ఎముకలను బలపర్చటానికి అవుసరమయ్యేది. ఆసలు దాని వల్లే మన భౌతికలన్ని రూతులు చేయబడ్డాయి. వాటికి బలముచేకూర్చటానికి, మనకు పైగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి సున్నంకొని మనకంద జేస్తున్నారు. కిల్లిలు అలవాటులేని వారికి చాలా లాభిదాయకమైన పద్ధతి యిది.

భోజనమంతా మట్టిగడ్డల మయమని మరో మహాశభావుడు పేరు పెడాడు. దాని విషయం కూడా వివరిస్తాను వివండి. మీరు చాలామంది ప్రైలను చూస్తూనే వుంటారు. ఎవరలానికి బియ్యవీరుతూ, ఆహారం సుటిగడ్డలను, నోట్ల వెళ్లొని చప్పరించటం, మీరు చూడకపోతే చూడండి. ఆమట్టిగడ్డలు వారికి చాలా యివ్వవట. అందుకే కొంత మంది వాటికి అలవాటు పడి అవి దొరక్క

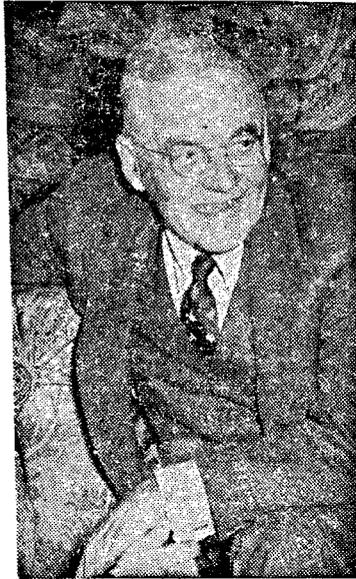
శ్రీ నారాయణ నాట్యమండలి (కలకత్తా) వారు యిటీవల ప్రదర్శించిన 'కమల' సాంఘికనాటకంలో శ్రీవాజపేయులశంకరం, పి. ఎస్. రామా రావ్, శ్రీమతి నరోజుని, మొట్టా వత్సనారాయణ మున్నగువారు.

★ నా భోజన హోటలు ★

బాంబాయి వుంటే వారిని ఆ బాధావిముక్తుల్ని చెయ్యటంకొరకు ఈ మిటిగడ్డలను భోజనం లో అందించటం.

అయ్యో! ఇంతవరకూ బాగానే వున్నది గానీ మరి వడగింజల విషయం చెప్పరమి టంటారు. త్వరపడకండి వినిండి చెప్పాను. దీనికంతా విజ్ఞానకాస్త్రం ఒకటి వున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు అందరినీ దంపుడు దియ్యం తినమని సలహా యిస్తున్నారందుకో తెలుసా? దంపుడు దియ్యపు

గింజలపై ఒక సన్నివి తవుడు అనే పొరవుంటుంది. దీనిలో విటమిన్ 'బి' అనే ఆరోగ్యానికి అవుసరమయిన పదార్థం ఉన్నది. ఆపార మంచియ్యములో నుండదు. అందుచేత మరదియ్యముతో పాటు రద్దగింజలకూడా కొన్ని కలుపుటవలన మనకు దంపుడు దియ్యపు భోజనము చేసినట్లే అవుతుంది. ఎందుకంటే అండర్క్లి సరిహాను దంపుడు దియ్యం ఆరోగ్యకాళివారైనా సర

అనారోగ్యకారణంగా తాత్కాలికంగా వదలినుండి తొలగిన విదేశాంగ మృతి జాన్ ఫాస్టర్ డలెన్.

సరా చేయలేదురా? తెలుపుకున్నాడు నచ్చటంలేదూ!

మరి పుల్లటి పెయింటారా! బజారులో నారా పులకలేదని చెబులు పెట్టే వారంత ముంది? దానిలో ఎంతెంతి వున్నదో ఆ గుచ్చిని రాబట్టటం కొరకే పెయింతు బాగా పులకబెటం ఈ మగ్య నిషేధం లోకాల్లో ఆ పుల్లటి పెయింతు సారాగా అనుభూతి పొందుతూ ముచ్చటపడే వారెంతమందీ? వారికొరకే ఈ కచ్చమంతా!

ఇంకొకరు విమర్శిస్తారు: (పొద్దుటి పప్పు, నుద్దాన్నం పప్పువారు ఆ మిగిలిన నప్పు చారు మలునాడు ఇడిలోనికి పొంబానూ! అన్నీ చలివి అంటూ సాధింపులు. పంచవర్ ప్రణాళికల సారాళం, ధ్యేయం ఏమిటో ఎవరికై వా తెలుసా, పొగుపు. ప్రతి వారు యిలా మిగిలిన పప్పుతా పారవేస్తే, యిలాగే గామలూ, తాలూకాలూ, జిల్లాలూ, రాష్ట్రాలూ యింకా అనేకవికం బజార్లంతా పచ్చే. ఇక కొంతకాలానికి పప్పుకు కరువువచ్చి విజ్ఞక మారకం చెప్పిరిని యింకా యింకా ఎన్నో జరుగుతని. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొనే యిలా తయారయ్యటం.

ముక్క పులుగులని ముక్కాడు మరొకాయన. చీమలని చీదరించుకొన్నాడు మరొకాయన. మనమంతా మానక మాత్రులమే. అంత చిన్నోన్న జీవులను ఏరటం ఎంత కష్టం! ఆ లెక్కకొనే పులుగులను తినే

Grams: Andhra Patrika
Phone: No. 2544&21747
The Andhra Patrika
ILLUSTRATED WEEKLY
(Proprs: Nagaswara Rao Estates Private Ltd.)
Madras 1.
7, Thambu Chetty Street
Post Box No. 212.

Advertisement Rates

Effective from 1-4-1959

CASUAL			
Back Cover Page	2 Colours	Rs. 300/-	Per Insertion
Back Cover Page	1 Colour	Rs. 250/-	" "
2nd Wrapper	1 Colour	Rs. 225/-	" "
3rd Wrapper	1 Colour	Rs. 225/-	" "
Inside Page		Rs. 10/-	Per col. inch

CONTRACT
Rs. 7-50 (Inside page) per col. inch for 101"
or more to be consumed within a Year.
Back cover: 6 insertions- 2 colours
Rs. 275/-per insertion
Back cover: 6 insertions- 1 colour
Rs. 225/-per insertion
II and III wrapper: 6 insertions - 1 colour only
Rs. 200/-per insertion
Minimum 2 inches Single column
30% extra per Colour for inside advertisements

Mechanical Details	
Length of the col.	9"
Width of col.	2-1/4"
Mats accepted—3 cols. to a page - Screen 75	

కృష్ణమూర్తి!

‘హృషీకేశం’

విశాలకాశం... తనకొచ్చే జీతపు రాళ్ళలో కొద్దో గొప్పో మిగులుదా మనుసుంటూ కృష్ణమూర్తి, ఆ నెల ఘన తారీఖు జీతం పుచ్చుకోగానే... ఏమీనానరే, ఆ నెల తప్పకుండా ఒక్క అయిదు రూపాయల పన్నా మిగిల్చి తీరాల్సింది అనుకున్నాడు...!...నమిచ్చే గొప్ప అయిదు పుటుంబంబలో... అన్నగారి తాలూకు చిన్న పుటుంబం... అతను, తలి, తమ్ముడు... నూతనంగా వచ్చిన అతని అరాంగి... మెంబరు!... అరాంగి ఇంకా కౌశలరాని రాజేలేడు!... ఇచా తన కొక్కడికి ఓ యాభైరూపాయలు ఇంట్లో యిచ్చి... తన వంతుకు వచ్చే పాతిక రూపాయలలో... ఓ అయిదు రూపాయలు మిగులుకో లేకపోతే... అందులో యిప్పుడే మిగులుకో లేకపోతే... ఇచా ముండు ముండు... వేరింట కాపురంపెట్టే.. పంతానం పెరిగితే... మిగులుకు వెది మాత్రం ఏ ముంది?... అని అతనిభావం!... కాన ఆ మిగులుకోవడమే అతనికి చేత గాకుండావుంది. అతను... నీరొంతులు... కాఫీ చూడకపోతే... ఎంత పొగుపుగా ఖర్చు చెద్దామనుకున్నా... అతనికి తెలియకుండానే అనుకొని ఖర్చులో... పాతిక రూపాయలు వారింతుకొని పోతున్నాయి!... అందుకే ఆ నెల మరీ అంత గట్టిగా అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి!...!.....

... ఆ విధంగా నిశ్చయించుకున్న కృష్ణమూర్తి... అఫీసునుండి రెండు మెట్లు దిగిపోయింది నడచివచ్చి... చొక్కా దిసి వంకెనకు తగిలించ బోయాడు. (ప్రార్థన పది

వారాలకుండా లేదు? ఏమిట అంటే కళ్ళు పెద్దవుతాయనీ, చలువయినీ, చెప్పేవారంత మంది? ఇలాగే యింకా ఎన్నో, ఎన్నో! ఇంతా చదివి నేనెవో చూడటాలు ప్రాప్తయిటన్ను అని మాత్రం తప్పక వసు పడవదు. నేను వారి క్రేమాభిలాషిని మాత్రమే. ఎందుకంటే వారు మనకు తిండి పెడుతున్నారు. అప్పులూ లాంటివారే వా భోజన చూడటం ఎందుకన్నానంటే ఆ భోజన చూడటం నేను భోజనం చేస్తున్నాను గనుక. ★

గంటలనుంచి చెడుటకు తడిసి ముద్దక ఆ చొక్కా అతని కేరొన్నిందించి రాదబ్బు కోలేడు! తత్కారణంగా... అతడు బలవం రంగా తీసిని ఫలితంగా... నీవున రెండంక లాలమేర ప్రయోగించివుంటావని!...

... ఇది అతని నిశ్చయాలికి అదిలోనే ఎదురైన మొదటి దెబ్బ!... అతనికున్నది నాలుగు చొక్కాలవైతే... రెండు యింట్లో... రెండు చాకలింటా! ప్రస్తుతం అతని ఒంటి మీదున్నది రెండో చొక్కా! “తనం తోడుకుంటావ్... కృష్ణమూర్తి?...” అని ఆ చిరిగిన చొక్కా అతనిని ప్రశ్నిస్తున్నట్లుగా తోచింది అతనికి. కాని తిరిగి ఆ విడిచిన చొక్కానే వేసుకుంటామా అనుకున్నాడు!... దాని దుర్బలం భరించలేదా? ... పోనీ చిరిగింది కుట్టింది వేసుకుంటామా అంటే అది అతనికి చేత గానివని!...

... అందుకే వెంటనే బల్బులు పుకర్చి గుడ్లకొని బదురూపాయ లాదిరించుకొని ఇల్లు తీరాడు!...

... ఆ మర్నాడు దర్బాగా కొత్త చొక్కా వేసుకొని మేల రకం పంచకటి ఆఫీసుకు వెళ్ళి కృష్ణమూర్తిని యాచి తోటి గుమాస్తాలంతా

‘ఏంకృష్ణ!... ఏంగిరా?... అంతా మీకేనా... చూసుకున్నా వుందా?’ అంటూ నోరు వప్పరించారు. అంతటితో వూరుకున్నా బాగుండేది. కాని వారలా చేయలేదు. చెయిదెబ్బకోలేదు కూడాను. మధ్యాహ్నం లండ్లెంట్లో “నా చొక్కా చిరిగి పోతే కుట్టిచ్చుకున్నావ్రా! అని గోల పెడున్నా వినిపించుకోకుండా బలవంతుల చూడటం లాక్కెళ్ళి రెండు రూపాయ లాదిర్చి మెల్లగా ఒక్కొక్కరే బయట కొచ్చేకాను...!

పదిహేనే తారీఖు లెక్క చూచుకున్న కృష్ణమూర్తి తన పొదుపు చెయిటంలో ఘనాలేదు అన్న ధైర్యం గల్గింది! అవును మరి... పదిహేనే తారీఖు అయిన ఖర్చు పది రూపాయలేగా!...

... పదిహేనే తారీఖు... పన్నెండు గంటలకు అఫీసులో కృష్ణమూర్తి దిగగరకు... ఎరగా ఒకాయన రకేడుపునకాలు, ప్రాసిక్యూటన్

నోటీసులుపట్టుకొని చక్కా వచ్చాడు!... ఎరగా అని ఆరాతీయగా కృష్ణమూర్తికి తేలివనివయం అతగాడు కృత్రిమం సంబంధీకరణి!... రెండేళ్ళనుంచి బకాయపడకను “అంతెబ్బు ఒక్కసారిగా యిచ్చుకోలేనూ” అని నసిగివా ప్రాసిక్యూటన్ నోటీసు చూచిన తరువాత నాలుగు రూపాయలు చెల్లించి రకేడులు అందుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి!... తప్పదు మరి!...

నెలలో యింకా పదునాలుగు రోజులు గడవాలి!... ఓ అని వాటికి కేటాయింది మిగిలిన అయిదు పెట్టె అడుగున భద్రంగా వాచివుంచాడు!...

కాని విచిత్రమేమిటంటే ముప్పయ్యే తారీఖు వచ్చినా అది అలాగే వుండగలిగి... కాని ఆ నెల మధ్యాహ్నం తన ఆ తారూర్చించిన చిన్న ఉతిరం చూచేసరికి కృష్ణమూర్తి ఖర్చుకు కుక్కీలోనే వెనకకు వెరిగి అపడిపోయాడు!... ఎవో నోములు తీరుకున్నా యట... అరింటు గారమ్మని కలుసు!... పోకపోతే అరాంగి మనకు నొప్పించినట్లువుండేనా!... మరి పోతే పదిరూపాయలేనా ఖర్చుకింద కావాలిందే!... అందుకే నూనూలకు జీవితంలో.. నిశ్చయాల, ఆకాలు... అడర్బాలు వుండకాడ దలూంటారు అనుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి!... ఆ నెలపాటు... తం... రెండు రోజులు కేలవు జెట్టి... ఆ కేలవుతో బాటు... తోటి గుమాస్తాడికి ఓ అయిదు చేబడులు పుచ్చుకొని... మొత్తం పది రూపాయలలో అతారూర్చాడు... పాపం... కృష్ణమూర్తి!... ★

అసాధారణ చికిత్స
 అతని పదహారేళ్ళు కుప్ప రోగులకు అతని వారాల అసాధారణ చికిత్స అతని రేకెరించిన. మొదటి కర్మ వ్యాధులకు కూడా చికిత్స చేయగలిగిన.
 సంవత్సరం చికిత్స కోసం;
అశోక్ స్కిన్ క్లినిక్
 1/200, టంక సాల వీధి,
 (రామవి గుడిదగ్గర) మద్రాసు-1.
 తని, అదివారాలలో మాత్రం పనిచేయటం